

PhiloBibliographica la Biblioteca Academiei Române

Maria BUTURUGĂ, șef serviciu
Biblioteca Academiei Române. Serviciul Bibliografie Națională
Romanian Academy Library. National Bibliography Department
Calea Victoriei, nr. 125, cod poștal 010071, sector 1, București
tel.: +4021.2128284 / 1141
e-mail: bmaria@biblacad.ro

C a sumă a descrierilor bibliografice corespunzătoare tuturor publicațiilor monografice și periodice din spațiul fizic și spiritual românesc, bibliografia națională românească are o componentă importantă, acoperind perioada de până la mijlocul secolului trecut (anul 1952), care se realizează în cadrul Departamentului Bibliografie Națională al Bibliotecii Academiei Române.

Colectivul de bibliografi implicați în bibliografierea națională românească, de tip retrospectiv, dispune de un spațiu virtual intitulat *PhiloBibliographica*, pe site-ul Bibliotecii Academiei Române, la secțiunea „Bibliografie Națională”: <http://www.biblacad.ro/philoBibliographica.html>.

Aici se face public ansamblul rezultatelor activităților de bază, conexe și complementare inspirate de planul bibliografic național alcătuit din trei proiecte fundamentale: „Bibliografia Românească Modernă”, „Publicațiile Periodice Românești”, „Bibliografia Mihai Eminescu”.

În prezent, *PhiloBibliographica* oferă aproape 50 de titluri ale unor studii și structurări de informații bibliografice pe teme diverse, propuse publicului larg spre informare, dintre

care mai mult de jumătate sunt însoțite de extras, rezumat, text integral sau adresă Web de consultare.

Structurarea cronologică a titlurilor din *PhiloBibliographica* începe cu anul 1996, când a fost tipărit al patrulea și ultimul volum din „Bibliografia Românească Modernă” [1], conținând publicațiile monografice cu autori sau titluri-fără-autori, literele R-Z, pentru perioada modernă din istoria României: 1931-1918. Coordonarea generală a fost asigurată de academician Gabriel Ștrempel, pe atunci director al Bibliotecii Academiei Române, cel care semnează și prefața lucrării. Autoarele acestui amplu repertoriu bibliografic merită menționate, ele alcătuiind vechea gardă a bibliografierii retrospective românești a cărților: Lucreția Angheluță, Marilena Apostolescu, Liana Miculescu, Salomeea Rotaru, Marina Vazaca, pentru acest ultim volum; lor li se adaugă, pentru volumele anterioare, doamnele Neonila Onofrei, Valeria Trifu, Cornelia Ghilorteanu, Tamara

Sursă: www.biblacad.ro

Teodorescu, Rodica Fochi, Florența Sădeanu, Eva-Maria Marian și domnul Grigore Goanță.

Preocupările conexe din cadrul proiectului bibliografic al Bibliotecii Academiei Române „Bibliografia Națională Retrospectivă a Cărților” vizează două activități de cercetare cu caracter permanent, constând în structurarea unei Addenda [48] la bibliografia publicată și afișarea on-line a acestei bibliografii [44] pe site-ul Bibliotecii Academiei Române, prin intermediul aplicației SIMBNR – Sistem Integrat pentru Managementul Bibliografiei Naționale Retrospective.

Alte titluri conexe acestui proiect bibliografic, însoțite de rezumat sau extras pentru studiile publicate în actele conferințelor, au fost alcătuite cu diferite ocazii: Conferința Internațională de Biblioteconomie și Științe ale Informării BIBLIO Brașov [17, 29]; Colocviul „Biblioteca Științifică în Societatea Informațională”, de la Chișinău [20]; Simpozionul „Sistem Integrat pentru Managementul Bibliografiei Naționale Retrospective”, de la București [23], Sesiunea de Comunicări Științifice pe Probleme de Biblioteconomie PROBIB, de la Pitești [27], dar și pentru publicarea în „Biblioteca: revista de bibliologie și știința informării” [8].

Dintre preocupările complementare din cadrul acestui proiect au incluse în *PhiloBibliographica* câteva titluri sub formă de text integral, vizând manuale românești de matematică pentru învățământul elementar și gimnazial din secolul al XIX-lea [2], o bibliografie tematică a cărții creștine românești [5], bibliografia militară a monografiilor anului 1913 [36] etc. Sunt și două titluri publicate în reviste, vizând producția editorială românească a anului 1912 [28], respectiv, epistolele pastorale ale Monseniorului Raymund Netzhammer în Biblioteca Academiei Române [34].

În cadrul proiectului bibliografic al Bibliotecii Academiei Române, „Publicațiile Periodice Românești”, au fost realizate Partea 1 [13] și Partea 2 [30] ale tomului V din repertoriul bibliografic cu acest titlu, incluzând publicațiile periodice românești tipărite între anii 1931-1935. Autoarele lucrării sunt Ileana Stanca Desa, Elena Ioana Mălușanu, Cornelia Luminița Radu și Iliana Sulică, acestea continuând tradiția bibliografierii retrospective a periodicelor începute de Nerva Hodoș și Al. Sadi-Ionescu, la primul tom; de-a lungul timpului au mai participat George Baiculescu, Georgeta Răduică, Neonila Onofrei, Dulciu Morărescu, Ioana Patriche și Adriana Raliade.

Preocupările conexe din cadrul proiectului se concretizează în activități de cercetare cu un caracter permanent, constând în afișarea on-line a primelor patru tomuri din „Publicațiile Periodice Românești” [46], tot prin intermediul aplicației

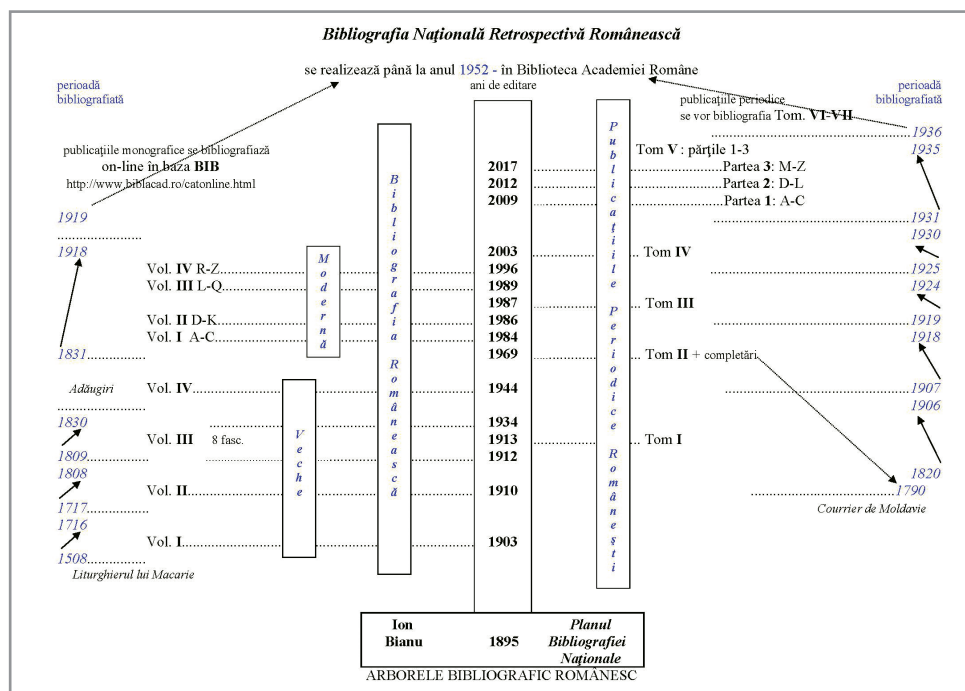
Sursă: Biblioteca Academiei Române

SIMBNR, și prezentarea on-line a activității bibliografice pe această temă [40], precum și publicarea întregii lucrări cu diverse prilejuri: Sesiunea de Comunicări a Facultății de Jurnalism București [11]; Sesiunea de Comunicări „Biblioteca ASTRA – 150 de ani de lectură”, de la Sibiu [19]; Simpozionul „Sistem Integrat pentru Managementul Bibliografiei Naționale Retrospective”, de la București [22]; sau publicate în „Revista Română de Istorie a Cărții” [9], „Biblioteca: revista de bibliologie și știința informării” [35], „Noi – Biblioteca Academiei Române” [24, 26].

Activitățile complementare vizând periodicele românești vechi abordează teme diverse: revista „Luceafărul” [10], publicistul Sandu Tudor și revista interbelică „Floarea de Foc” [16], primul calendar gălățean [18], preocupările filologului Bogdan Petriceicu-Hașdeu pentru limba dacilor [33], publicistica piteșteană la începutul primului război mondial [38], anunțul declanșării Primului Război Mondial în publicațiile periodice rurale românești ale vremii [45].

Această pagină web, care adună titlurile studiilor bibliografice realizate în cadrul Departamentului Bibliografie Națională al Bibliotecii Academiei Române, se deschide cu schema sintetizatoare a activității bibliografice retrospective naționale actualizate, îmbinând cele două mari ramuri: bibliografia publicațiilor monografice și bibliografia publicațiilor periodice, ale arborelui bibliografic românesc, construit pe axul central al anilor de referință pentru bibliografierea retrospectivă.

Subiectele de studii bibliografice care combină tematicile celor două bibliografii naționale retrospective au fost prezentate sub formă de comunicare științifică în cadrul simpozionului „Sistem Integrat pentru Managementul Bibliografiei Naționale Retrospective”, de la București [21], sau sub formă de articole de specialitate în „Biblioteca: revista de bibliologie și știința informării” [31] și newsletterul „Noi – Biblioteca Academiei Române” [25]. Cu tematică particulară sunt studiile despre: viața și opera lui George Baiculescu [6], relația lui Nicolae Bălcescu cu românii din Dobrogea [15] și completări la o biografie „Constantin Stere” [39].

O serie intitulată „Îndreptări bibliografice” va însuma preocupările bibliografilor din Departamentul Bibliografie Națională pentru corectarea, completarea și actualizarea informațiilor oferite de diverse surse bibliografice, cu specială atenție asupra perioadei publicistice de până la mijlocul secolului XX. Din această serie, sunt disponibile deocamdată două titluri, ambele referitoare la bio-bibliografia lui Ștefan Georgescu-Gorjan [32, 43].

Proiectul bibliografic al Bibliotecii Academiei Române „Bibliografia Mihai Eminescu” s-a concretizat în volumul „Opere XVII. Bibliografie: Viața – Opera. Referințe” în două părți [3, 7], avându-i ca autori pe Anca Silvia Bogdan și Tudor George Pereverza, care au alcătuit și o continuare on-line a acestei bibliografii, pentru perioada 1990-2005 [37].

Preocupările conexe și complementare acestui proiect bibliografic se concretizează de asemenea în activități de cercetare cu un caracter permanent, constând în realizarea unei Addenda, pentru perioada 1866-1989 [47], prezentarea on-line a activității bibliografice pe această temă [41] și o revizuire a bibliografiei pentru perioada 1990-2005 [43], precum și publicarea ei în „Contemporanul. Ideea Europeană” [4]; „Hermeneutica Bibliothecaria”, Antologie „Philobiblon” IV [12]; „Revista română de istorie a cărții” [14].

Acestea sunt studiile care au fost avute în vedere între anii 1996-2014, cu titluri menționate în cadrul rubricii *PhiloBibliographica* de la secțiunea „Bibliografie Națională” de pe site-ul Bibliotecii Academiei Române; multe alte titluri sunt în pregătire.

Dl profesor academician Florin Filip, actualul director general al bibliotecii, a caracterizat *PhiloBibliographica* drept o „premisă pentru o cunoaștere mai bună a unor rezultate obținute în instituția noastră”, într-o primă recenzie pe acest subiect, publicată pe rețeaua de intranet a Bibliotecii Academiei Române.

Îi invităm pe colegii bibliografi și bibliotecari din instituțiile biblioteconomiei românești să viziteze acest spațiu virtual și să ne transmită observații critice constructive pe marginea subiectelor abordate de *PhiloBibliographica* și eventual sugestii de posibile noi studii bibliografice.

PhiloBibliographica

1. *Bibliografia Românească Modernă (1831-1918), vol. IV (R-Z)* / Lucreția Angheluță, Marilena Apostolescu, Liana Miculescu, Salomeea Rotaru, Marina Vazaca; coordonare bibliografică: Lucreția Angheluță; coordonare generală: Gabriel Ștrempel; București, Editura Academiei Române, 1996, 873 p.; în cadrul Proiectului bibliografic al Bibliotecii Academiei Române „Bibliografia Națională Retrospectivă a Cărților” (prefață)
2. *Manuale românești de matematică pentru învățământul elementar și gimnazial în secolul al XIX-lea* / Maria Buturugă; Sesiunea Științifică Omagială „Biblioteca Academiei Române 1867-1997”; București, 25-16 septembrie 1997 (text integral)
3. *Mihai Eminescu. Opere XVII. Bibliografie: Viața – Opera. Referințe. Partea I: 1866-1938* / revizie finală: Anca Silvia Bogdan și Tudor George Pereverza; București, Editura

Academiei Române, 1999, 1236 p.; în cadrul Proiectului bibliografic al Bibliotecii Academiei Române „Bibliografia Mihai Eminescu”

4. *Opera lui Mihai Eminescu tradusă în limba franceză – ediții și antologii (1890-1945)* / Tudor Pereverza; „Contemporanul. Ideea Europeană”, 13 ianuarie 2000 (<http://theorogin.blogspot.ro/p/eminescologie.html>)

5. *Pagini pentru o Bibliografie tematică a cărții creștine românești* / Maria Buturugă; „Zilele Academice Clujene”, Filiala Cluj a Bibliotecii Academiei Române; Cluj-Napoca, 20-21 iunie 2002 (text integral)

6. *Incursiune în viața și opera lui George Baiculescu* / Mihaela Dragu; „Biblioteca: revistă de bibliologie și știința informării”, nr. 4, 5, 6, 7 / 2005

7. *Mihai Eminescu. Opere. XVII: Bibliografie. Referințe, Partea II: 1938-1989. A: Opera, Referințe în cărți; B: Referințe în periodice, Manifestări omagiale, Addenda, Indice / revizie finală: Anca Silvia Bogdan și Tudor George Pereverza; București, Editura Academiei Române, 2008, 988 p. (A), 880 p. (B); în cadrul Proiectului bibliografic al Bibliotecii Academiei Române „Bibliografia Mihai Eminescu”*

8. *Bibliografia Retrospectivă a Cărții Românești în format on-line* / Svetlana Căzănar; „Biblioteca: revistă de bibliologie și știința informării”, nr. 1 / 2009

9. *Un aspect al României europene la sfârșitul sec. al XIX-lea: Bibliografia Națională* / Ileana Stanca Desa; „Revista Română de Istorie a Cărții”, nr. 3-4, 2009

10. *Revista „Luceafărul”* / Cornelia Luminița Radu; „Revista Română de Istorie a Cărții”, nr. 3-4, 2009

11. *Istoria bibliografiei retrospective a periodicelor românești* / Ileana Stanca Desa și Cornelia Luminița Radu; Sesiunea de Comunicări a Facultății de Jurnalism, 2009

12. *Expresia bibliografică a iconografiei eminesciene (fotografie și artă plastică, 1939-1989)* / Tudor Pereverza; „Hermeneutica Bibliothecaria”, Antologie „Philobiblon” (IV), Biblioteca „Lucian Blaga”; Cluj-Napoca, 2009; cu versiune engleză în vol. XIV / 2009

13. *Publicațiile Periodice Românești (ziare, gazete, reviste), tom. V: 1931-1935, partea I* / Ileana Stanca Desa, Elena Ioana Mălușanu, Cornelia Luminița Radu, Iliana Sulică; București, Editura Academiei Române, 2009, 514 p.; în cadrul Proiectului bibliografic al Bibliotecii Academiei Române „Bibliografia Națională Retrospectivă a Periodicelor” (prezentare)

14. *O ediție națională: Mihai Eminescu, Ediția Perpessicius* / Anca Silvia Bogdan; „Revista Română de Istorie a Cărții”, nr. 5, 2010

15. *Nicolae Bălcescu și românii din Dobrogea în sec. al XIX-lea* / Ileana Stanca Desa; „Revista Română de Istorie a Cărții”, nr. 6, 2010

16. *Un publicist și o revistă interbelică: Sandu Tudor și „Floarea de Foc”* / Ileana Stanca Desa; Congresul Național de Istorie a Presei; Constanța, 14-16 aprilie 2011

17. *Données d'autorité pour la Bibliographie Nationale Rétrospective Roumaine en ligne* / Maria Buturugă; Conferința Internațională de Biblioteconomie și Științe ale Informării „Inovare în bibliotecă” BIBLIO; Brașov, 3-5 iunie 2011 (rezumat)

18. *Primul calendar gălățean* / Stanca Ileana Desa; în „Revista de Istorie a Presei”, nr. 6 / 2011

19. *Bibliografia retrospectivă a periodicelor între tradiție și modernitate* / Cornelia Luminița Radu; Sesiunea de Comunicări „Biblioteca ASTRA – 150 de ani de lectură”; Sibiu, 4-6 noiembrie 2011

20. *Bibliografia retrospectivă a cărții românești: bibliografie on-line* / Maria Buturugă și Cornelia Lepădatu; Colocviul „Biblioteca Științifică în Societatea Informațională”, Biblioteca Academiei de Științe a Moldovei; Chișinău, 12 octombrie 2011 (rezumat)
21. *Istoria bibliografiei românești în imagini* / Svetlana Căzănuș; Simpozionul „Sistem Integrat pentru Managementul Bibliografiei Naționale Retrospective”, Biblioteca Academiei Române; București, 5 decembrie 2011
22. *Bibliografia retrospectivă a periodicelor* / Cornelia Luminița Radu; Simpozionul „Sistem Integrat pentru Managementul Bibliografiei Naționale Retrospective”, Biblioteca Academiei Române; București, 5 decembrie 2011
23. *Bibliografia Românească Modernă în format on-line* / Maria Buturugă, Simpozionul „Sistem Integrat pentru Managementul Bibliografiei Naționale Retrospective”, Biblioteca Academiei Române; București, 5 decembrie 2011 (rezumat)
24. *Bibliografia periodicelor* / Iliana Sulică; „Noi – Biblioteca Academiei Române”, nr. 2 / 2012
25. *Expoziția Bibliografiei Naționale Retrospective la 145 de ani de existență a Bibliotecii Academiei Române* / Cornelia Luminița Radu; „Noi – Biblioteca Academiei Române”, nr. 2 / 2012 (text integral)
26. *Publicațiile Periodice Românești, tom. V, partea 2 – recenzie* / Maria Buturugă; „Noi – Biblioteca Academiei Române”, nr. 2 / 2012 (text integral)
27. *Dimensiunea interactivă a bibliografiei naționale retrospective românești a cărților* / Maria Buturugă; Sesiunea de Comunicări Științifice pe Probleme de Biblioteconomie PROBIB; Pitești, 18-19 mai 2012 (text integral)
28. *Din producția editorială românească a anului 1912 – titluri care atrag atenția după o sută de ani* / Maria Buturugă; „Revista Română de Istorie a Cărții”, nr. 2 / 2012 (rezumat)
29. *La dimension interactive de la Bibliographie nationale rétrospective roumaine des livres* / Maria Buturugă; Conferința Internațională de Biblioteconomie și Științe ale Informării „Inovare în bibliotecă” BIBLIO; Brașov, 6-8 iunie 2012 (rezumat)
30. *Publicațiile Periodice Românești (ziare, gazete, reviste), tom. V: 1931-1935, partea 2* / Ileana Stanca Desa, Elena Ioana Mălușanu, Cornelia Luminița Radu, Iliana Sulică; București, Editura Academiei Române, 2012, 409 p.; în cadrul Proiectului bibliografic al Bibliotecii Academiei Române „Bibliografia Națională Retrospectivă a Periodicelor” (prezentare)
31. *Bibliografierea națională retrospectivă în Biblioteca Academiei Române – la 145 de ani de existență a bibliotecii* / Maria Buturugă și Luminița Radu; „Biblioteca: revistă de bibliologie și știința informării”, nr. 2 / 2013 (rezumat)
32. *Îndreptări bibliografice: Ștefan Georgescu-Gorjan* / Maria Buturugă; Sesiunea de Comunicări Științifice pe Probleme de Biblioteconomie PROBIB; Pitești, 24-25 mai 2013 (text integral)
33. *Preocupările filologului B. P. Hașdeu pentru limba dacilor* / Ileana Stanca Desa; „Dacia Magazin”, nr. 93 / 2013; Al XIV-lea Congres Internațional de Dacologie; Buzău, 16-18 august 2013
34. *Epistolele pastorale ale Monseniorului Raymund Netzhammer în Biblioteca Academiei Române* / Maria Buturugă; „Pro Memoria: revistă de istorie ecleziastică”, nr. 12 / 2013 (extras)
35. *Presa veche din România. 100 de ani de la apariția primului volum de bibliografie retrospectivă* / Elena Ioana Mălușanu și Cornelia Luminița Radu; „Biblioteca: revistă de bibliologie și știința informării”, nr. 12 / 2013
36. *Bibliografia militară a anului 1913* / Maria Buturugă (text integral)
37. *Mihai Eminescu. Bibliografie on-line adnotată. 1990-2005* / Anca Silvia Bogdan și Tudor George Pereverza; în cadrul Proiectului bibliografic al Bibliotecii Academiei Române: „Bibliografii Speciale”, 2013
38. *Publicistica piteșteană la începutul primului război mondial: anul 1914* / Maria Buturugă, Sesiunea de Comunicări Științifice pe Probleme de Biblioteconomie PROBIB 2014, Pitești, 23-24 mai 2014 (text integral)
39. *Informații bibliografice de completare a biografiei „Constantin Stere”* / Tudor Pereverza
40. *Prezentare on-line „Publicațiile Periodice Românești”* / Luminița Radu (<http://www.biblacad.ro/brp.html>)
41. *Prezentare on-line „Bibliografia M. Eminescu”* / Tudor Pereverza (<http://www.biblacad.ro/bme.html>)
42. *„Un inexistent H. W. Chesterton”, INGO, Ion Ciobanu – adică Ștefan Georgescu-Gorjan* / Maria Buturugă (text integral)
43. *Revizuire „Bibliografia M. Eminescu”, 1990-2005* / Tudor Pereverza (<http://www.biblacad.ro/EminescuFinalAd.pdf>)
44. *Revizuire „Bibliografia Românească Modernă” în SIMBNR* / Svetlana Căzănuș (coord.) (<http://www.biblacad.ro/bnr/brm.php>)
45. *Anunțul declanșării Primului Război Mondial în publicațiile periodice rurale românești ale vremii* / Maria Buturugă; „Revista română de istorie a cărții”, nr. 11 / 2014 (extras)
46. *Afișare on-line „Publicațiile Periodice Românești”, tomurile I-III (1790-1924) în SIMBNR* / Luminița Radu (coord.) (<http://biblacad.ro/bnr/ppr.php>)
47. *Addenda on-line la „Bibliografia M. Eminescu”, perioada 1866-1989* / Tudor Pereverza (<http://www.biblacad.ro/EminescuFinalAd.pdf>)
48. *Addenda on-line la „Bibliografia Românească Modernă” în SIMBNR* / Svetlana Căzănuș (<http://www.biblacad.ro/bnr/brmautori.php?aut=z2>)

Sursa: http://strategiavansate.ro/wp-content/uploads/sigla_partener_academia.jpg
